

Grup de treball: escola pública i escola concertada. Document de suport

Aquest és un document de suport per potenciar el debat en el marc del grup de treball. No l'heu d'entendre, per tant, com un avançament de les mesures, propostes i conclusions, a les quals volem arribar per consens durant el treball en grup de les Jornades.

Actualment l'escola pública i l'escola concertada formen part de la realitat educativa de Mallorca.

És fonamental una escola sostinguda amb fons públics, forta i de qualitat, per reduir les problemàtiques educatives que actualment afecten el nostre model educatiu, però s'una realitat que, ara mateix, l'escola pública, per si mateixa, no pot assumir plenament totes les necessitats del servei públic d'educació. Per tant, s'ha de complementar amb les escoles concertades i aquestes –i les de titularitat pública– han de poder funcionar plenament, amb un bon finançament per garantir una bona educació.

A partir d'aquí, els dos tipus d'escoles s'han de veure i han de poder actuar com a serveis públics imprescindibles i valorats amb l'objectiu de desenvolupar un model educatiu que potencii l'excel·lència educativa, mitjançant el desenvolupament màxim de les capacitats de tot l'alumnat com a principi fonamentador de l'equitat i garantia, alhora, de la cohesió social, entre d'altres.

Les famílies han de disposar de centres de qualitat sostinguts amb fons públics, ja que, en principi, aquesta ha de ser homogènia a tots els centres (públics o concertats) però, a més a més, aquests centres han de cobrir altres tipus de necessitats, com per exemple, la proximitat del centre a la residència dels alumnes o que aquests ofereixin una oferta educativa específica i adaptada a les necessitats dels seus alumnes, entre d'altres.

A continuació reproduïm alguns fragments de l'article de Pere Nieto, professor d'una cooperativa concertada, «Escola pública vs Escola concertada» publicat al seu blog (11 d'abril de 2012):

(...) No parlaré aquí de quins criteris de distribució de l'alumnat s'han d'aplicar. Hi ha un element que és inqüestionable. Cap persona pot ser vetada o desanimada a assistir a un centre amb finançament públic en funció de cap

criteri discriminatori. Per tant això s'ha de garantir a qualsevol preu. A partir d'aquí si cal prioritzar la distribució equitativa o la llibertat d'elecció no sempre és senzill. Aquest és un altre debat, que avui no tractaré, però que no vull defugir.

El primer aspecte a destacar, com sempre, és que no totes les escoles concertades som iguals. Ja excloc clarament les escoles privades, però dins de les concertades les diferències són abismals. No crec que en aquests moments una escola concertada sigui un gran negoci, però és evident que tenir escoles suposa altres valors afegits (...) No tan sols pel model d'escola, sinó també pel paper que hi juga la titularitat del centre. Moltes escoles concertades es plantegen dia a dia tenir un bon projecte educatiu i fer-ho amb vocació de servei públic. Per tant una escola concertada pot fer un servei públic de qualitat, igual que una escola pública pot no fer-lo. Personalment crec que la majoria de les escoles públiques tenen aquest projecte i no sempre passa a la concertada que jo comparteixi el model. Però tractar a totes les concertades iguals i a totes les públiques iguals, pensar que unes totes són perverses i altres totes són pures, no tan sols és fals sinó que també és injust.

(...) El professorat de l'escola concertada a vegades és vist, per part de diferents sectors, com una part més d'aquest favoritisme públic envers l'escola concertada. La immensa majoria del professorat de les escoles concertades fa la seva feina amb una gran professionalitat. Crec que la majoria del professorat entra a classe sense tenir en compte qui és el titular de l'escola a l'hora de fer la seva feina. Aquest professorat fa la seva feina amb la mateixa voluntat que qualsevol, però en canvi les seves condicions laborals no són iguals. Un professor d'escola concertada dóna més hores lectives i cobra menys salari. Per tant cal també posar en valor la tasca d'aquesta gent.

I també cal recordar que bona part de les famílies que porten als seus fills a l'escola concertada no ho fan per elitisme. Ho fan perquè no tenen opcions d'accés a la pública, perquè els hi agrada el model d'una escola concertada o per altres motius que no podem menystenir. Quan es fa una crítica global a l'escola concertada no podem oblidar que hi ha una part d'aquestes escoles que busquen un model educatiu de qualitat i de servei públic. Hi ha una part important de famílies que no estan buscant en cap cas l'exclusivitat. I hi ha una immensa majoria de professionals que tenen la mateixa voluntat de fer un bon treball però que ho fan en pitjors condicions laborals. Sols això ja faria replantejar alguns debats (...) Cal una visió progressista i realista alhora. Un model que, al meu entendre, permeti avançar cap a un model públic d'educació que garanteixi igualtat d'oportunitats per a tothom, ensenyament de qualitat i preeminència de l'escola de titularitat pública.

Quin model s'ha d'anar implantant no el tinc clar. No comparteixo en cap cas una de les propostes que fan algunes concertades. Es tracta de la proposta del xec educatiu. És a dir cada família rep uns diners per a l'educació de cada fill o filla i la família tria on vol gastar aquests recursos, completant, si cal, el cost educatiu bé sigui a una escola a una escola privada, a una concertada o a una pública. Aquest model suposa augmentar les diferències educatives entre qui pot pagar més diners i qui no en pot pagar. Es planteja a més que la família és qui té tota la potestat sobre l'elecció i el que es fa es subvencionar la seva

elecció. L'educació no pot ser això des del meu punt de vista. L'actual model tampoc funciona. Per una banda es concerten escoles amb un finançament que no permet el ple funcionament del centre i alhora es planteja que les famílies aportin la diferència de forma voluntària seguint diferents fórmules. Aquest model actual no permet cap mena de transparència. És un model que afavoreix escoles amb famílies amb més recursos i amb fórmules de titularitat que afavoreixen beneficis fiscals. Algunes escoles concertades tenen dificultats per tirar endavant el seu projecte en un moment de retallada d'ingrés públic i de dificultats de moltes famílies per fer front als pagaments.

(...) cal avançar cap a un model que permeti créixer en nombre d'escoles públiques per tal de garantir el màxim de cobertura de les etapes especialment obligatòries. Això es pot fer creant noves escoles o incorporant a la xarxa de titularitat pública a escoles actualment concertades. Totes dues opcions presenten dificultats realment importants. La primera és perquè en una etapa de decreixement de la despesa en educació difícilment es construiran moltes escoles noves i la segona per les dificultats tècniques i la negativa de molts centres. Tot i així valdria la pena estudiar quines possibilitats hi hauria. Cal establir si en un termini d'anys raonable la ràtio d'escola pública i concertada a casa nostra pot variar de forma significativa.

Si no veiem factible avançar en la línia d'augmentar de forma clara el nombre de places escolars en centres de titularitat pública llavors el que cal fer és garantir que l'actual model funcioni bé. Per tant cal garantir un finançament suficient a les escoles concertades i alhora incrementar de forma clara les garanties de que aquest concert es faci complint tots els compromisos establerts. Augmentar la transparència i exigir un ple grau de corresponsabilitat social em sembla necessari però garantint alhora un finançament just i una equiparació salarial de professionals.

Sé que és un debat difícil i no sé si hauré aportat alguna cosa. Personalment crec que és un debat que no està plantejat. Per una banda sota el criteri d'elecció de les famílies hi ha gent que defensa l'escola concertada el més àmplia possible i sota el criteri de necessitat d'educació pública altres plantegen avançar en la desaparició dels concerts. Però a part dels criteris ideològics del debat cal apostar per parlar-ne des de la realitat actual i sobretot saber construir possibles escenaris de futur. Suposo que en el moment actual és massa demanar que la gent valori diferent les escoles concertades en funció del seu model o que es valori la tasca professional de tots els docents. Però en un moment d'atac clar a l'educació a casa nostra és quan cal deixar les coses més clares i defensar models que permetin fer front als reptes que tenim pel davant.»

<<http://pereniето.blogspot.com.es/2012/04/escola-publica-vs-escola-concertada.html>>